

Konjunktivitis (Conjunctivitis)

Konjunktivitis je **upala vežnjače (konjunktive)** unutar kapka. Vežnjača se prostire na unutrašnjem delu kapka i pruža se preko beonjače do rožnjače. Upaljena vežnjača čini beonjaču (skleru) crvenom za vreme konjunktivitisa. Konjunktivitis je najčešća bolest očiju u razvijenim zemljama sveta i s obzirom na težinu varira od blage upale sa suzenjem do jake upale koja može da uzrokuje i odumiranje tkiva.

Uzrok nastanka

Konjunktiva je izložena mikroorganizmima i drugim oblicima iritacije. Suze štite konjunktivu razređivanjem bakterija i njihovim ispiranjem. Suze takođe sadrže enzime i antitela koja sprečavaju razvoj bakterijske infekcije.

Postoje mnogi uzroci konjunktivitisa. Najčešći su virusne infekcije; drugi uzročnici su bakterije, hlamidije, gljivice i paraziti. **Bolest "crvenih očiju"** je specifična bolest koju uzrokuje bakterija (iz roda *Haemophilus* bakterija). Virusni i bakterijski oblici konjunktivitisa su izrazito zarazni i mogu se vrlo brzo proširiti među decom, katkad uzrokujući lokalne epidemije. Ostali uzroci su alergije (alergijski konjunktivitis), izloženost hemikalijama, iritacija vetrom, prašinom, dimom. Konjunktivitis može takođe pratiti običnu prehladu i osipe.

Novorođenčad može biti zaražena bakterijama (hlamidijama) u porođajnom kanalu. Ova se bolest naziva neonatalni inkluzijski konjunktivitis ili ophthalmia neonatorum. Rizično je i nošenje **kontaktnih sočiva**, a posebno dugo nošenje sočiva. Rizični faktori su i kontakti s osobama koje imaju konjunktivitis.

Podela konjunktivitisa:

- virusni konjunktivitis
- alergijski konjunktivitis
- bakterijski konjunktivitis
- neonatalni konjunktivitis
- inkluzijski konjunktivitis (bazenski konjunktivitis) uzrokovani bakterijom-hlamidijom
- gonokokni konjunktivitis
- hronični konjunktivitis (trahom)

Klinička slika

Crvenilo konjunktive, smetnje suzenja, iritacija (**bockanje, pečenje, svrab**) oka i kapaka, a očni kapci su često slepljeni kod buđenja. Kod nekih virusnih konjunktivitisa može se imati osećaj stranog tela u oku i preosetljivost na svetlost. Kod alergijskog konjunktivitisa postoji obostrano crvenilo očiju, smetnje suzenja, žarenje u očima i svrab. Većina osoba ima i propratni rinitis. Svrab dovodi do trljanja očiju i stvaranja edema (otoka) i zadebljanja vežnjače, pa ona postaje neprovidna. Vežnjača stvara više sekreta kada je zapaljena. Taj sekret može da bude serozan, sluzav, fibrinozan, gnojav i lako sukvičav. Sekret može da bude veoma obilan i da se sliva preko rožnjače, ometajući vid. U toku noći se sasuši na rubovima kapaka, slepi ih, te kapci mogu da se otvore tek posle ispiranja sasušenog sekreta.

Dijagnoza

Postavlja se na osnovu anamneze, pregleda i brisa konjunktive.

Lečenje

Lečenje konjunktivitisa zavisi od uzročnika. Alergijski konjunktivitis leči se lečenjem alergija ili može nestati sam po sebi kad se ukloni uzročni alergen. Kao sasvim blaga sredstva mogu se primeniti oblozi od kamilice i 3%-tni rastvor borne kiseline. Antibiotici, obično kapi za oči, primenjuju se u lečenju bakterijskog konjunktivitisa. Virusni će se konjunktivitis povući sam po sebi obično unutar nedelju dana.